

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра аерокосмічної теплотехніки (№ 205)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Керівник проектної групи
 Гакал П.Г.
(підпис) (ініціали та прізвище)

« 31 » 08 2021 р.

СИЛАБУС ОBOB'ЯЗKOBOЇ HABЧAЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тепловий захист енергоустановок і літальних апаратів
(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: 14 «Електрична інженерія»
(шифр і найменування галузі знань)

Спеціальність: 144 «Теплоенергетика»
(код і найменування спеціальності)

Освітня програма: «Інжиніринг та експлуатація теплоенергетичних систем»
(найменування освітньої програми)

Форма навчання: денна

Рівень вищої освіти:
другий (магістерський)

Силабус введено в дію з 01.09.2021 року

Харків 2021 рік

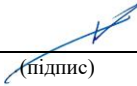
Розробник: Лисиця Олексій Юрійович, доцент, к.т.н.
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь і вчене звання)

(підпис)

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри аерокосмічної теплотехніки (№ 205)

Протокол № 1 від « 30 » серпня 2021 р.

Завідувач кафедри Д.Т.Н., доцент
(науковий ступінь і вчене звання)

(підпис)

Гакал П.Г.
(ініціали та прізвище)

Погоджено з представником здобувачів освіти:

здобувач

(підпис)

Д.О. Чечоткін
(ініціали та прізвище)

1. Загальна інформація про викладача

Лисиця Олексій Юрійович, к.т.н., доцент. З 2011 року викладає в університеті. Основні дисципліни:

- тепловий захист енергоустановок і літальних апаратів;
- обчислювальна гідромеханіка;
- технічні засоби теплофізичного експерименту;
- теплотехнічні вимірювання і прилади;
- Fluid and Gas Dynamics.

Напрями наукових досліджень: CFD-моделювання теплогідрравлічних процесів в енергетичних системах, процеси тепломасообміну та гідрогазодинаміки в складних системах, багатофазні течії.

2. Опис навчальної дисципліни

Семестр, в якому викладається дисципліна – 2 семестр.

Обсяг дисципліни:

4 кредити ЄКТС (120 годин), у тому числі аудиторних – 40 годин, самостійної роботи здобувачів – 80 години.

Форми здобуття освіти

Денна, дистанційна, дуальна.

Дисципліна – обов'язкова.

Види навчальної діяльності – лекції, практичні роботи, самостійна робота здобувача.

Види контролю – поточний, модульний та підсумковий (семестровий) контроль (іспит).

Мова викладання – українська.

Необхідні обов'язкові попередні дисципліни (пререквізити) – гідрогазодинаміка, технічна термодинаміка, тепломасообмін, теплообмінні апарати, теплофізичні властивості речовин, холодильна техніка і кондиціонери.

Необхідні обов'язкові супутні дисципліни (кореквізити) – комп'ютерні технології моделювання задач теплофізики, системи забезпечення теплового режиму, обчислювальна гідромеханіка, експериментальні методи діагностики і доводки теплових машин.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: засвоєння знань про устрій теплового захисту енергетичних установок (ЕУ) та літальних апаратів (ЛА), методику їх теплового розрахунку в умовах функціонування при високих, низьких і криогенних температурах.

Завдання: здобуття студентами необхідних знань та вмінь для забезпечення теплового захисту енергетичних установок та літальних апаратів, проведення теплових розрахунків окремих елементів теплоенергетичних конструкцій та систем в цілому, застосування методів теплового захисту та інтенсифікації тепло-масообміну, розробки математичних моделей теплогідравлічних процесів, визначення полів температур, теплових потоків в теплонапружених елементах.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких **компетентностей**:

- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
- здатність застосовувати та удосконалювати математичні та комп'ютерні моделі, наукові і технічні методи та сучасне комп'ютерне програмне забезпечення для розв'язання складних інженерних задач в теплоенергетиці;
- здатність застосовувати релевантні математичні методи для розв'язання складних задач в теплоенергетиці.
- здатність приймати рішення щодо теплового захисту енергетичних установок та літальних апаратів.

Програмні результати навчання:

- аналізувати, застосовувати та створювати складні інженерні технології, процеси, системи і обладнання відповідно до обраного напрямку теплоенергетики;
- аналізувати і обирати ефективні аналітичні, розрахункові та експериментальні методи розв'язання складних задач теплоенергетики;
- розробляти і досліджувати фізичні, математичні і комп'ютерні моделі об'єктів та процесів теплоенергетики, перевіряти адекватність моделей, порівнювати результати моделювання з іншими даними та оцінювати їх точність і надійність;
- обґрунтовувати вибір та застосування матеріалів, обладнання та інструментів, інженерних технологій і процесів з урахуванням їх характеристик і властивостей, вимог до кінцевого продукту, а також нетехнічних аспектів;
- розуміння професійних і етичних стандартів діяльності, застосування їх під час діяльності у сфері теплоенергетики.
- застосовувати методи теплового захисту та інтенсифікації тепло-масообміну.

4. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1

Тема 1. Роль теплового захисту в забезпеченні працездатності та надійності ЕУ і ЛА.

Форма занять: лекція, практика, самостійна робота.

- *Обсяг аудиторного навантаження: 2 години.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Зміст поняття „тепловий захист” відносно енергоустановок, авіаційних та космічних літальних апаратів. Теплонапруженість ЕУ і ЛА. Її параметри. Необхідність теплового захисту деталей та вузлів ЕУ і ЛА.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 2-3 години.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 2. Пасивні види теплового захисту.

Форма занять: лекція, практика, самостійна робота.

- *Обсяг аудиторного навантаження: 2-3 години.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Конструкційні матеріали. Конструкторські рішення. Технологічні рішення. Радіаційне охолодження. Теплоізолюючий захист. Ємкісний захист. Теплові акумулятори.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 4-6 годин.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 3. Активні види теплового захисту.

Форма занять: лекція, практика, самостійна робота.

- *Обсяг аудиторного навантаження: 3-5 годин.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Абляційний, пористий, плівковий, загороджувальний захисти. Конвективне та комбіноване охолодження. Теплові труби.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 6-8 годин.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 4. Основи розрахунку теплового захисту.

Форма занять: лекція, практика, самостійна робота.

- *Обсяг аудиторного навантаження: 3-5 годин.*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Тепловий баланс для стінки конструкції при наявності конвективного та променистого теплообміну. Складові теплового балансу. Система рівнянь для розрахунку процесу теплообміну. Різноманітні підходи до рішення системи рівнянь.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 6-8 годин.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 5. Вимоги до конструкційних матеріалів.

Форма занять: лекція, практика, самостійна робота.

- *Обсяг аудиторного навантаження: 1-2 години.*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Підвищені вимоги в умовах високих температур та агресивних середовищ. Пластичність, кристалічна та хімічна стійкість, механічна міцність. Види конструкторських матеріалів.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 3-4 годин.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 6. Сталі в теплотехніці та їх термічна обробка.

Форма занять: лекція, практика, самостійна робота.

- *Обсяг аудиторного навантаження: 1-2 години.*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Класифікація сталей. Структура сталей. Маркування сталей. Властивості сталей. Вплив деяких елементів на властивості сталей. Характеристики і призначення сталей різноманітних видів (прикладі). Відпал, відпуск, нормалізація, гартування, аустенізація, термомеханічна обробка.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 4-6 годин.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 7. Чавуни, кольорові метали і сплави.

Форма занять: лекція, практика, самостійна робота.

- *Обсяг аудиторного навантаження: 1-2 години.*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Призначення чавунів. Білий, сірий, ковкий, високоміцний, антифрикційний, жаростійкий чавуни. Їх властивості та призначення. Властивості та призначення кольорових металів та сплавів. Їх використання в теплоенергетиці.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 3-4 години.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 8. Керамічні матеріали.

Форма занять: лекція, практика, самостійна робота.

- *Обсяг аудиторного навантаження: 1-2 години.*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Види керамічних матеріалів. Їх властивості та призначення. Показники порівняння.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 2-3 години.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 9. Вогнетривкі матеріали.

Форма занять: лекція, практика, самостійна робота.

- *Обсяг аудиторного навантаження: 1-2 години.*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Визначення вогнетривких матеріалів. Вогнетривкі, високовогнетривкі, вищої вогнетривкості. Властивості таких матеріалів, їх призначення, приклади.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 2-3 години.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 10. Теплоізоляційні матеріали, пластмаси, резини.

Форма занять: лекція, практика, самостійна робота.

- *Обсяг аудиторного навантаження: 1-2 години.*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Види теплоізоляційних матеріалів, пластмас, резин, що використовуються в теплоенергетиці. Їх властивості і призначення. Прокладкові матеріали.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 2-3 години.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 11. Вплив низьких температур на властивості сталей і сплавів.

Форма занять: лекція, практика, самостійна робота.

- *Обсяг аудиторного навантаження: 1-2 години.*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Зміна властивостей вуглецевих та низьколегованих сталей зі зниженням температури. Вплив низьких температур на високолеговані аустенітні сталі. Вплив низьких температур на властивості кольорових металів і сплавів, зварні та паяні з'єднання.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 2-3 години.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 12. Низькотемпературна теплоізоляція.

Форма занять: лекція, практика, самостійна робота.

- *Обсяг аудиторного навантаження: 1-2 години.*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Класифікація НТІ. Газонаповнена теплоізоляція. Високовакуумна теплоізоляція. Вакуумно-порошкова та вакуумно-волокниста теплоізоляція. Багат шарова екранно-вакуумна теплоізоляція (ЕВТІ). Теплові мости та опори.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 2-4 години.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Модульний контроль 1

- *Форма занять: написання модульної роботи в аудиторії (за рішенням лектора допускається проведення у дистанційній формі).*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 2 години*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів – за необхідністю.*

Підготовка до модульного контролю.

Модуль 2

Тема 13. Тепловий стан поршневого двигуна (ПД).

Форма занять: лекція, практика, самостійна робота.

- *Обсяг аудиторного навантаження: 2-3 години.*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Теплове навантаження ПД. Тепловий баланс ПД. Температурний стан деталей ПД. Схема теплових потоків в ПД. Конвективний теплообмін в циліндрі ПД. Теплообмін випромінюванням.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 4-6 годин.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 14. Системи рідинного охолодження ПД (СРО).

Форма занять: лекція, практика, самостійна робота.

- *Обсяг аудиторного навантаження: 2-3 години.*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Принципова схема СРО. Основні параметри СРО. Теплообмін в порожнинах СРО. Аналіз теплообміну в ПД з СРО. Рідинні насоси. Вентилятори. Теплообмінники – охолоджувачі рідини. Теплообмінники – охолоджувачі масла. Охолоджувачі надувного повітря.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 4-6 годин.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 15. Система повітряного охолодження ПД (СПО).

Форма занять: лекція, практика, самостійна робота.

- *Обсяг аудиторного навантаження: 2-3 години.*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Принципова схема СПО та її робота. Основні характеристики СПО. Аеродинаміка СПО та аеродинамічні пристрої. Регулювання СПО. Порядок розрахунку СПО. Конфігурація і розмір ребрення циліндра ПД. Тепловіддача ребрених поверхонь. Порівняння СРО і СПО.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 4-6 годин.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 16. Конструкторські та технологічні заходи теплового захисту ПД.

Форма занять: лекція, практика, самостійна робота.

- *Обсяг аудиторного навантаження: 2-3 години.*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Тепловий захист поршнів ПД, випускних клапанів, гільз та головок циліндрів. Адіабатний двигун. Технологічні рішення ТЗ ПД.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 6-8 годин.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 17. Тепловий стан газотурбінного двигуна (ГТД).

Форма занять: лекція, практика, самостійна робота.

- *Обсяг аудиторного навантаження: 2-3 години.*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Теплове навантаження ГТД. Шляхи підвищення параметрів ГТД. Тепловий баланс ГТД. Теплові потоки в ГТД. Температурний стан деталей ГТД.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 4-6 годин.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 18. Особливості системи охолодження ГТД.

Форма занять: лекція, практика, самостійна робота.

- *Обсяг аудиторного навантаження: 2-3 години.*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Складові СО ГТД: внутрішня повітряна система охолодження, система охолодження лопаток і дисків турбіни, система змащування роторів двигуна. Витрати енергії, які зв'язані з охолодженням елементів ГТД. Шляхи зменшення витрачання повітря на охолодження двигуна.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 4-6 годин.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 19. Схеми охолодження і розрахунок процесу теплообміну в компресорах ГТД.

Форма занять: лекція, практика, самостійна робота.

- *Обсяг аудиторного навантаження: 3-4 години.*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Внутрішня повітряна система охолодження ГТД. Схема охолодження і розрахунок охолодження елементів компресора ГТД. Охолодження решіток профілів спрямляючих апаратів і робочих коліс компресорів. Тепловіддача на поверхні дисків. Теплообмін на корпусі компресора.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 8-10 годин.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 20. Охолодження камери згоряння та турбіни ГТД.

Форма занять: лекція, практика, самостійна робота.

- *Обсяг аудиторного навантаження: 3-5 годин.*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Способи охолодження жарової труби. Аеродинаміка камери згоряння. Розрахунок температури стінки жарової труби. Камери згоряння з розподілом повітря, що регулюється.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 8-10 годин.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Модульний контроль 2

- *Форма занять: написання модульної роботи в аудиторії (за рішенням лектора допускається проведення у дистанційній формі).*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 2 години*

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів – за необхідністю.*

Підготовка до модульного контролю.

5. Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання має на меті закріпити відповідні теоретичні знання і одержати необхідні навички практичних розрахунків з дисципліни.

Розрахункова робота «Розрахунок системи охолодження сопла рідинного ракетного двигуна [1].

В результаті виконання розрахункової роботи студенти визначають основні параметри та характеристики тепло-гідравлічного процесу.

6. Методи навчання

Словесні, наочні, практичні.

7. Методи контролю

Поточний контроль (теоретичне опитування й розв'язання практичних завдань), модульний контроль (тестування за розділами курсу) та підсумковий (семестровий) контроль (іспит).

8. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
<i>Модуль 1</i>			
Активність під час аудиторної роботи	0...2	10	0...20 (максимальна кількість)

			балів за цим показником)
Модульний контроль	0...20	1	0...20
<i>Модуль 2</i>			
Активність під час аудиторної роботи	0...20	10	0...20 (максимальна кількість балів за цим показником)
Виконання Індивідуального завдання	0...20	1	0...20
Модульний контроль	0...20	1	0...20
<i>За семестр</i>			0...100

Прийнята шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка для екзамену, <i>курсowego проекту</i> (роботи), практики
90-100	відмінно
75-89	добре
60-74	задовільно
01-59	незадовільно з можливістю повторного складання

Іспит проводиться у вигляді письмової відповіді на 3 питання екзаменаційного квитка та потім усної бесіди з викладачем по цих питаннях.

Під час складання семестрового іспиту здобувач має можливість отримати максимум 100 балів.

Критерії оцінювання роботи здобувача протягом семестру

Задовільно (60-74) – мати мінімум знань і умінь для забезпечення програмних результатів навчання. Виконати індивідуальне завдання.

Добре (75-89) – знати матеріал курсу, виконати усі завдання. Показати вміння виконувати практичні завдання та розрахункову роботу. Вміти самостійно розраховувати тепловий стан теплонапружених конструкцій при різних режимах роботи та виду використовуваного теплового захисту.

Відмінно (90-100) – глибоко знати основний та додатковий матеріал. Досконально знати усі види теплового захисту, розуміти їх переваги та можливість застосування до різних конструкцій, вміти самостійно і на високому рівні виконувати тепло гідравлічні процеси в системах охолодження ЛА та ЕУ.

9. Політика навчального курсу

Відпрацювання пропущених занять відбувається відповідно до розкладу консультацій, за попереднім погодженням з викладачем. Питання, що стосуються

академічної доброчесності, розглядає викладач або за процедурою, визначеною у Положенні про академічну доброчесність.

10. Методичне забезпечення та інформаційні ресурси

Підручники, навчальні посібники, навчально-методичні посібники, конспекти лекцій, методичні рекомендації з проведення лабораторних робіт тощо, які видані в Університеті знаходяться за посиланням:

• http://library.khai.edu/catalog?clear_all_params=0&mode=KNMZ&lang=ukr&caller_mode=SearchDocForm&ext=no&theme_path=0&themes_basket=&ttp_themes_basket=&disciplinesearch=no&top_list=1&fullsearch_fld=&author_fld=%D0%A0%D0%BE%D0%BC%D0%B0%D0%BD%D0%BE%D0%B2&docname_fld=&docname_cond=beginwith&theme_context=%D0%A0%D1%96%D0%B7%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F+%D0%BC%D0%B5%D1%82%D0%B0%D0%BB%D1%96%D0%B2&theme_cond=all_theme&theme_id=0&is_ttp=0&combiningAND=0&step=20&tpage=1

- 1. Теплообмін. Конспект лекцій. – Харків: Нац. аерокосмічний ун-т “Харк. авіац. ін-т”, 2019. – 86 с.
- 2. Теплообмін. Конспект лекцій за дисципліною «Тепломасообмін». Ч. 1: Теплопровідність і теплообмін випромінюванням – Харків: Нац. аерокосмічний ун-т “Харк. авіац. ін-т”, 2019. – 88 с.
- 3. Теплообмін. Конспект лекцій за дисципліною «Тепломасообмін». Ч. 2: Конвекція. Теплообмінні апарати. – Харків: Нац. аерокосмічний ун-т “Харк. авіац. ін-т”, 2019. – 101 с.
- 4. Технічна термодинаміка. Конспект лекцій. – Харків: Нац. аерокосмічний ун-т “Харк. авіац. ін-т”, 2019. – 102 с.
- 5. Тепломасообмін. Навчальний посібник до лабораторних робіт за дисципліною «Тепломасообмін». – Харків: Нац. аерокосмічний ун-т “Харк. авіац. ін-т”, 2020. – 137 с.

Сторінка дисципліни знаходиться за посиланням:

<https://mentor.khai.edu/course/view.php?id=2860>

11. Рекомендована література

Базова

1. Розрахунок системи охолодження сопла рідинного ракетного двигуна. Методичні рекомендації / НТУУ «КПІ» ; уклад. А. А. Халатов, Н. А. Панченко, А. Ж. Мейріс . – Київ : НТУУ «КПІ», 2016. – 34 с.
2. Тепловий та динамічний розрахунок автомобільних двигунів. Навчальний посібник. В.Ф. Анісімов, А.В. Дмитрієва, С.М. Севостьянов. – ВНТУ, Вінниця, 2008. – 125 с.

3. Теплообмін. Конспект лекцій за дисципліною «Термодинаміка і теплообмін». – Харків: Нац. аерокосмічний ун-т “Харк. авіац. ін-т”, 2019. – 86 с.
4. Основи конвективного теплообміну: метод. вказівки до практ. занять / уклад.: Н.А. Панченко, А.А. Халатов. – К: НТУУ «КПІ ім. І.Сікорського», 2017. – 32 с.

Допоміжна

1. Теплообмін. Конспект лекцій за дисципліною «Тепломасообмін». Ч. 1: Теплопровідність і теплообмін випромінюванням – Харків: Нац. аерокосмічний ун-т “Харк. авіац. ін-т”, 2019. – 88 с.
2. Теплообмін. Конспект лекцій за дисципліною «Тепломасообмін». Ч. 2: Конвекція. Теплообмінні апарати. – Харків: Нац. аерокосмічний ун-т “Харк. авіац. ін-т”, 2019. – 101 с.
3. Полежаев Ю.В., Юревич Ф.Б. Тепловая защита. – М.: Энергия, 2011. – 336 с.
4. Двигатели внутреннего сгорания. Системы поршневых и комбинированных двигателей / Под общ. ред. А.С. Орлина, М.Г. Круглова. – М.: Машиностроение, 2005. – 456 с.
5. Мухачев Г.А., Щукин В.К. Термодинамика и теплопередача. М.: Высшая школа, 2011 – 480 с.